

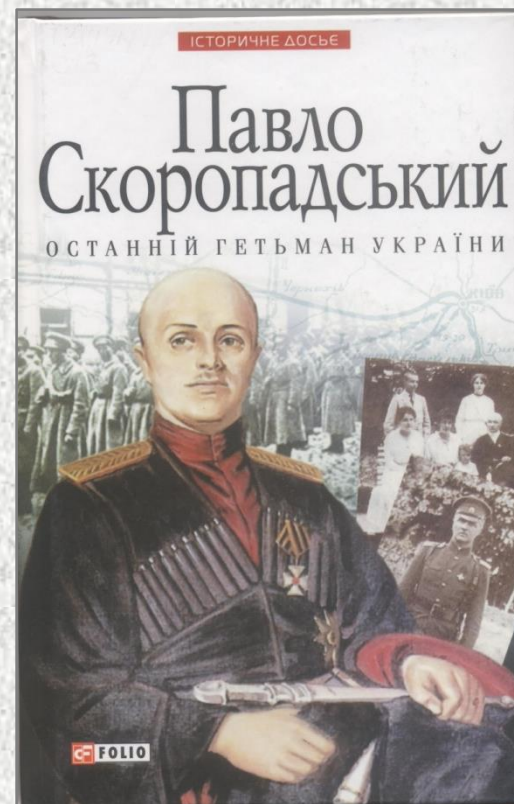
Отаман вільного козацтва

Павло́ Петро́вич Скоропа́дський — український громадський, політичний діяч, військовик. Походив з козацько-старшинського роду Скоропадських. Учасник російсько - японської та Першої світової воєн.

Гетьман Української Держави. Один із лідерів та ідеологів монархічного гетьманського руху.

До 150 річчя від дня народження

Савченко В. А.

Павло Скоропадський — останній гетьман України — Харків: Фоліо, 2008.— 380с.

Нова книжка відомого історика В. Савченка присвячена Павлу Скоропадському, останньому гетьману України, діяльність якого пов'язана з бурхливими подіями епохи Громадянської війни. Кавалергард і генерал, найбагатший поміщик, плоть від плоті вищого світу Петербурга, що успішно робив кар'єру й особисто знав імператора, він волею долі стає диктатором України. Оцінювати гетьмана Скоропадського можна і як «лиходія», і як «праведника», але саме своєю неоднозначністю він і цікавий. Лев Троцький називав його українським Бонапартом, генерал Денікін — другим Мазепою. Ким же він був насправді? Відповідь на це запитання допоможе знайти книжка, при написанні якої автор використав архівні матеріали, документальні джерела, спогади учасників подій.

Павло Скоропадський – лідер українського гетьманського руху

Майбутній Гетьман народився 15 травня 1873 року у м. Вісбаден (Німеччина).

Дитячі роки провів у родинному маєтку у Тростянці, що на Полтавщині. Виховувався у пошані до української старовини і культури. Закінчив пажеський корпус – привілейований навчальний заклад при царському дворі.

Майбутній генерал пройшов домашній курс навчання, а після передчасної смерті батька вступив до Пажеського корпусу в Санкт-Петербурзі.

У 1897 році він одружується з жінкою на ім'я Олександра. Спочатку батьки нареченої були проти такого союзу, але це не завадило молодят побратися. Сімейне життя Скоропадського склалося вдало. Дружина в усьому підтримувала свого чоловіка, була йому вірним радником. У сім'ї Скоропадських народилося шестеро дітей.

Гетьманство Павла Скоропадського

За короткий період часу, тривало гетьманство близько семи місяців (із квітня по грудень 1918 року), Скоропадський, в руках якого була зосереджена вся верховна влада, зумів провести реформу адміністративно-територіального устрою, перевибори до місцевих органів самоврядування, провів кардинальну господарчу реформу. За гетьманату було запроваджено нову грошову одиницю (гривню), засновано низку українських банків, відремонтовано більшу частину залізничного полотна, реорганізовано і зміцнено флот, сформовано 60-тисячну регулярну армію. Особливі надії гетьман покладав на козацтво, в жовтні затвердив закон “Про відновлення українського козацтва”.

Гетьманська держава здобула широке міжнародне визнання, встановивши дипломатичні зв'язки з Австро-Угорщиною, Болгарією, Туреччиною, Данією, Персією, Грецією, Норвегією, Швецією, Італією, Швейцарією, Ватиканом, а загалом де-факто із 30 -тьма державами світу.

Гетьман Скоропадський перед своєю резиденцією на Інститутській вулиці 40, де він проводив зустрічі з іноземними послами

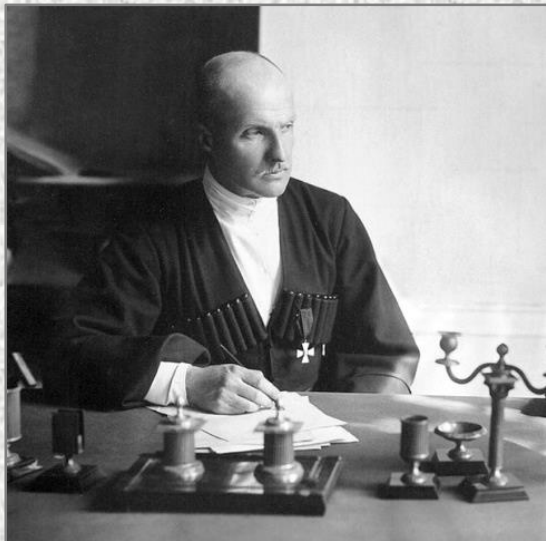
Прийом у Гетьмана Павла Скоропадського, Київ, 1918 рік

Військова кар'єра П. Скоропадського складалася вдало – молодий гвардієць отримувач чергові звання.

Але настав 1904 рік, а з ним і російсько-японська війна на Далекому Сході. Під час війни П. Скоропадський вирушив на фронт на чолі сотні Читинського козачого полку, а повернувся полковником і флігель-ад'ютантом, нагородженим золотою шаблею за хоробрість (1905 р.). На початку Першої світової війни він був удостоєний Георгіївського хреста IV ступеня . Під час Лютневої революції 1917 р., він командував 34-м армійським корпусом на Волині. Секретаріат військових справ Центральної Ради призначив П. Скоропадського командуючим усіма українськими частинами на Правобережжі. До того ж генерал був і наказним отаманом Вільного козацтва.

29 квітня 1918 року внаслідок державного перевороту П. Скоропадський взяв владу в Україні.

Україна була проголошена Гетьманською державою на чолі з Павлом Скоропадським.

Гетьман Павло Скоропадський у робочому кабінеті. Київ, 1918

Гетьман Скоропадський зі штабом оглядає Сірожупанну дивізію, серпень 1918 року

Українізація

В Українській Державі продовжувалися процеси українізації. По всій країні відкрилися школи з українською мовою викладання. В усіх державних установах і військових частинах створили курси українознавства.

Відкрито понад 150 українських гімназій, для яких видруковано кілька мільйонів підручників.

Створено держуніверситети в Києві і Кам'янці-Подільському, засновано Державний архів, Національну галерею мистецтв, Український історичний музей, Український театр опери і балету.

2 серпня 1918 року засновано Національну бібліотеку Української Держави (нині – Національна бібліотека України імені Володимира Вернадського). Розпочалося академічне видання творів Тараса Шевченка й Івана Франка.

22 жовтня святково відкрили Кам'янець-Подільський державний український університет. Його ректором було обрано Івана Огієнка.

Кульмінацією розвитку тогочасного наукового життя стало відкриття у листопаді 1918 року Української Академії наук. Науковцям надали право захищати дисертації українською мовою.

6 жовтня 1918 р. у Києві гетьман Павло Скоропадський відкрив перший український державний університет

Пансіон графині Катерини Левашової - перше приміщення Української Академії наук, 1918 р.

14 грудня 1918 року Скоропадський змушений був зректися влади і емігрувати до Німеччини.

За кордоном колишній гетьман активно включився в політичне життя української діаспори. Він організував у Берліні Український науковий інститут, Українське товариство, матеріально допомагав українським студентам.

Маючи критичне ставлення до влади нацистів, колишній гетьман все ж волів залишатися в Німеччині й захищати тут інтереси українців. Так, коли угорські війська з санкції гітлерівців окупували в 1939 році Карпатську Україну, він виступив у оборону її незалежності.

16 квітня 1945 року, під час бомбардування станції Платлінг поблизу Мюнхена Павло Скоропадський був смертельно поранений і 26 квітня 1945 року помер у лікарні монастиря Меттен. Похований у м. Оберсдорф у родинному склепі Скоропадських.

Павло Скоропадський на еміграції

Основний висновок для сучасності з його життя та діяльності – поважати і пам'ятати всіх діячів, які наближали відродження незалежної України, стали її справжніми "батьками – засновниками«.

Могила П. Скоропадського в м. Оберсдорф на півдні Баварії.

Добірка інтернет - посилань

150 років від дня народження Павла Скоропадського

<https://www.radiosvoboda.org/a/skoropadskyy-yuviley-istorychni-uroky-znachennya/32402996.html>

Держава UA. Гетьманат Павла Скоропадського

<https://uinp.gov.ua/informaciyni-materialy/vchytelyam/metodychni-rekomendaciyi/derzhava-ua-getmanat-pavla-skoropadskogo>

Гетьман Павло Скоропадський: від самостійності до федерації

<https://www.istpravda.com.ua/articles/2018/04/29/152371/>